

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Langáška (soudce zpravodaj), soudce JUDr. Petra Průchy a soudkyně Mgr. Jany Brothánkové v právní věci žalobce: **R. M.**, zastoupený JUDr. Petrem Adámkem, advokátem, se sídlem Jeseniova 837/10, Praha 3, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalované ze dne 20. ledna 2016, č. j. MV-175017-3/SO/sen-2015, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 5. října 2017, č. j. 3 A 36/2016 - 23,

takto:

I. Kasační stížnost žalobce **se zamítá.**

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

IV. Žalobci **se vrací** zaplacený soudní poplatek za návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti ve výši 1 000 Kč, který mu bude vyplacen z účtu Nejvyššího správního soudu k rukám zástupce žalobce JUDr. Petra Adámka, advokáta, se sídlem Jeseniova 837/10, Praha 3, do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Vymezení případu

[1] Žalobce – státní příslušník Ukrajiny, který na území České republiky pobýval na základě povolení k dlouhodobému pobytu platného do 27. května 2016 – byl trestním příkazem Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 28. dubna 2015, sp. zn. 9 T 93/2015, shledán vinným ze spáchání přečinu ohrožení pod vlivem návykové látky (§ 274 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů) a odsouzen k trestu odnětí svobody v délce tří měsíců s podmíněným odkladem na zkušební dobu v trvání 18 měsíců a k trestu zákazu činnosti spočívajícímu v zákazu řízení motorových vozidel po dobu dvou let. Trestní příkaz nabyl právní moci dne 20. května 2015.

[2] Dne 7. července 2015 zahájil odbor azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra (dále jen „správní orgán prvního stupně“) se žalobcem správní řízení o zrušení povolení k dlouhodobému pobytu. Rozhodnutím ze dne 15. září 2015, č. j. OAM-1991-5/ZR-2015, tento správní orgán prvního stupně zrušil platnost povolení žalobce k dlouhodobému pobytu podle § 37 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 46 odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců), neboť žalobce byl pravomocně odsouzen za spáchání úmyslného trestného činu. Zároveň správní orgán prvního stupně stanovil žalobci lhůtu k vycestování v délce 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

[3] Odvolání žalobce proti tomuto rozhodnutí zamítla žalovaná rozhodnutím označeným v záhlaví. Žalobu proti rozhodnutí žalované, v níž žalobce namítal nepřiměřenost napadeného rozhodnutí s ohledem na své osobní poměry a rodinné vazby, Městský soud v Praze (dále jen „městský soud“) zamítl v záhlaví označeným rozsudkem.

II. Kasační stížnost a průběh řízení o ní

[4] Proti rozsudku městského soudu podal žalobce (dále též „stěžovatel“) včas kasační stížnost spojenou s návrhem na přiznání odkladného účinku. Namítal, že extenzivní výklad § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců umožňuje zrušit povolení k dlouhodobému pobytu i těm osobám, jimž byl uložen jiný trest než trest odnětí svobody, což však stěžovatel nepovažuje za správné. Pokud se osoba, která pobývá na území České republiky dlouhou dobu a je zde ekonomicky činná, dopustí méně závažného trestného činu, nepředstavuje takové nebezpečí pro společnost, aby samotná tato skutečnost mohla vést ke zrušení jejího pobytového oprávnění. Zrušení povolení k pobytu je dle názoru stěžovatele *de facto* trest, tím spíše, že v České republice pobývá a podniká též manželka stěžovatele. Tím se však žalovaná vůbec nezabývala stejně jako hrozbou povolání stěžovatele do armády v případě návratu na Ukrajinu.

[5] Městskému soudu stěžovatel vytkl, že se vůbec nezabýval mezitímním zahlazením odsouzení stěžovatele a otázkou, zda byl v případě stěžovatele postup podle § 37 odst. 1 zákona o pobytu cizinců na místě. Stěžovatel se neztotožňuje ani s tvrzením, že žalovaná nebyla povinna posuzovat přiměřenost dopadů svého rozhodnutí do soukromého a rodinného života stěžovatele. Ze všech uvedených důvodů stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[6] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti odkázala na své rozhodnutí a na rozsudek městského soudu a navrhla kasační stížnost zamítnout.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[7] Nejvyšší správní soud kasační stížnost posoudil a dospěl k závěru, že není důvodná.

[8] Na úvod Nejvyšší správní soud konstatuje, že o věci rozhodl bezodkladně, v rámci třicetidenní lhůty, jíž mu zákon stanoví pro rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti [§ 107 odst. 1 ve spojení s § 73 odst. 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)], a proto se tento návrh stal bezpředmětným.

[9] Podle § 104 odst. 4 s. ř. s. jsou v rámci kasační stížnosti nepřípustné takové námitky, *které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl.* To se týká velké části námitek stěžovatele, jenž žalobou napadl pouze nedostatečné posouzení dopadu rozhodnutí žalované do svého soukromého a rodinného života. Přesto Nejvyšší správní soud stručně uvádí, že znění § 37 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 46 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, podle něhož bude povolení k dlouhodobému pobytu zrušeno, jestliže byl cizinec pravomocně odsouzen za spáchání úmyslného trestného činu, je jednoznačné a nedává žalované žádný prostor pro uplatnění správního uvážení například v tom směru, že by měla posuzovat závažnost trestného činu, za jehož spáchání byl stěžovatel pravomocně odsouzen (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. prosince 2008, č. j. 7 As 21/2008 - 101). Hypotéza citovaného ustanovení byla v případě stěžovatele bezpochyby naplněna, neboť byl trestním příkazem Obvodního soudu pro Prahu 2 pravomocně odsouzen za úmyslně spáchaný trestný čin ohrožení pod vlivem návykové látky, a následek v podobě zrušení povolení stěžovatele k dlouhodobému pobytu na území České republiky byl proto nevyhnutelný.

[10] V otázce posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí o zrušení povolení k pobytu do soukromého a rodinného života stěžovatele se Nejvyšší správní soud s městským soudem ani s žalovanou neztotožňuje. Napadená rozhodnutí vycházela z toho, že zákon o pobytu cizinců v případě rozhodování podle § 37 odst. 1 písm. a) posouzení přiměřenosti výslovně nepožaduje, a proto jej nebylo třeba provést, avšak zcela opomněla článek 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, který zavazuje smluvní státy k respektu vůči soukromému a rodinnému životu každého jednotlivce (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. srpna 2015, č. j. 6 Azs 96/2015 - 30). Veřejná moc tak může do osobní sféry jednotlivce zasáhnout, pouze pokud tím sleduje legitimní cíl, a v rozsahu nezbytném a přiměřeném tomuto cíli.

[11] Nejvyšší správní soud nicméně dospěl k závěru, že ze správního spisu ani z vyjádření stěžovatele nevyplývají žádné okolnosti, pro něž by bylo možné zrušení povolení stěžovatele k přechodnému pobytu považovat za nepřiměřené. Ve správním řízení stěžovatel poukazoval pouze na ozbrojený konflikt na Ukrajině, jenž však Nejvyšší správní soud nepovažuje ani za překážku správního vyhoštění cizince (rozsudek ze dne 8. dubna 2016, č. j. 8 Azs 172/2015 - 32), které představuje mnohem závažnější zásah do práv

cizince (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. září 2011, č. j. 7 As 112/2011 - 65). Z návrhu na přiznání odkladného účinku dále vyplývá, že děti i rodiče stěžovatele žijí na Ukrajině (v tomto směru tedy zrušení pobytového oprávnění stěžovatele spojené s povinností vycestovat zásahem do jeho rodinného života být nemůže). Manželka stěžovatele sice má povolený trvalý pobyt na území České republiky, nicméně její pobytové oprávnění není odvozeno od stěžovatelova a účel jejího pobytu je, jak uvedl sám stěžovatel, čistě ekonomický. Stále navíc nelze opomíjet, že stěžovateli bylo povolení k pobytu zrušeno z důvodu spáchání trestného činu, tedy pro velice závažný prohřešek vůči právnímu řádu České republiky.

[12] Žalovaná tedy tím, že se dopadům rozhodnutí do soukromého a rodinného života stěžovatele vůbec nevěnovala, zatížila své rozhodnutí vadou. Tato vada nicméně nemohla mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí. Smyslem přímé aplikace Úmluvy v situacích podobným této je zabránit nepřiměřeným zásahům do soukromého či rodinného života cizince, nikoli rušit správní rozhodnutí jen proto, aby do nich přibylo několik vět o tom, že žádné důvody, které by zakládaly nepřiměřenost rozhodnutí, nebyly shledány. Proto je námitka stěžovatele – byť ve svém jádru opodstatněná – nedůvodná.

[13] Za nedůvodnou považuje Nejvyšší správní soud i námitku, že měl městský soud přihlédnout k zahlazení odsouzení, které stěžovatel v řízení o žalobě prokazoval výpisem z evidence Rejstříku trestů. Městskému soudu lze sice vytknout, že tuto námitku ve svém rozsudku zcela pominul, jelikož ji však stěžovatel uplatnil více než rok po uplynutí lhůty pro podání žaloby (a městský soud k ní tudíž nebyl oprávněn přihlížet), nejde o vadu, pro niž by bylo nutné napadený rozsudek zrušit. Nejvyšší správní soud k tomu dodává, že v případě zahlazení se na pachatele trestného činu sice hledí, jako by nebyl odsouzen (§ 106 trestního zákoníku, srov. přiměřeně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. ledna 2015, č. j. 8 Azs 25/2014 - 48, č. 3277/2015 Sb. NSS), nicméně městský soud byl povinen vycházet ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalované (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). V té době ještě odsouzení stěžovatele zahlazeno nebylo, respektive stále běžela zkušební doba, na niž byl stěžovateli podmíněně odložen výkon trestu odnětí svobody. Judikatura sice v některých případech umožňuje, aby soudy přihlédly ke skutečnostem nastalým až po vydání žalobou napadeného rozhodnutí, musí se však jednat o zcela mimořádné situace, v nichž by nebylo možné důslednou aplikaci § 75 odst. 1 s. ř. s. z ústavněprávního hlediska akceptovat (nález Ústavního soudu ze dne 2. června 2005, sp. zn. I. ÚS 605/03, N 114/37 SbNU 475), v oblasti cizineckého práva půjde typicky o hrozící porušení zásady *non-refoulement* (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. dubna 2011, č. j. 5 Azs 3/2011 - 131). Ze spisového materiálu ani z tvrzení stěžovatele však žádné takové výjimečné okolnosti nevyplývají, a proto městský soud správě vycházel ze skutkových zjištění žalované, že stěžovatel byl pravomocně odsouzen za úmyslně spáchaný trestný čin.

IV. Závěr a náklady řízení

[14] Nejvyšší správní soud tedy neshledal kasační stížnost důvodnou, pročež ji ve smyslu § 110 odst. 1 s. ř. s., zamítl. Rozhodl tak bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 s. ř. s.

[15] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalobce neměl úspěch ve věci, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaná měla ve věci plný úspěch, nevznikly jí však žádné náklady nad rámec obvyklé úřední činnosti, a náhrada nákladů řízení se jí tudíž nepřiznává.

[15] Jelikož Nejvyšší správní soud o návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nerozhodoval (srov. bod [8] odůvodnění tohoto rozsudku), vrací žalobci zaplacený soudní poplatek za tento návrh ve výši 1 000 Kč, a to ve lhůtě podle § 10a odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. listopadu 2017

JUDr. Tomáš Langášek
předseda senátu